

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2024/3089

z dnia 30 września 2024 r.

zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1241 w odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów delfina zwyczajnego (*Delphinus delphis*) i innych małych walen w Zatoce Biskajskiej

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1241 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1224/2009 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013, (UE) 2016/1139, (UE) 2018/973, (UE) 2019/472 i (UE) 2019/1022 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 894/97, (WE) nr 850/98, (WE) nr 2549/2000, (WE) nr 254/2002, (WE) nr 812/2004 i (WE) nr 2187/2005 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 15 ust. 2,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 3 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) 2019/1241 środki techniczne mają przyczynić się do ograniczenia do minimum i w miarę możliwości do wyeliminowania będących wynikiem rybołówstwa przypadkowych połowów wrażliwych gatunków morskich, w tym gatunków wymienionych w dyrektywie Rady 92/43/EWG ⁽²⁾ i dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE ⁽³⁾.
- (2) Zgodnie z art. 21 rozporządzenia (UE) 2019/1241 we wspólnym zaleceniu przedkładanym do celów przyjęcia środków, o których mowa w art. 15 ust. 2, dotyczących ochrony gatunków i siedlisk wrażliwych, można w szczególności określać wykorzystanie środków dodatkowych lub alternatywnych wobec środków, o których mowa w załączniku XIII, w celu zminimalizowania przypadkowych połowów gatunków, o których mowa w art. 11; przedstawiać informacje na temat skuteczności istniejących środków ochrony i mechanizmów monitorowania; oraz określać ograniczenia dotyczące używania określonych narzędzi połowowych lub wprowadzać całkowity zakaz stosowania określonych narzędzi połowowych w obszarze, w którym narzędzia te stanowią zagrożenie dla stanu ochrony gatunków w tym obszarze zgodnie z art. 10 i 11 lub innych siedlisk wrażliwych. Art. 11 ust. 1 odnosi się do ssaków morskich lub gadów morskich wymienionych w załącznikach II i IV do dyrektywy 92/43/EWG oraz gatunków ptaków morskich objętych dyrektywą 2009/147/WE.
- (3) Delfin zwyczajny (*Delphinus delphis*) jest gatunkiem ściśle chronionym zgodnie z załącznikiem IV do dyrektywy 92/43/EWG, w którym wymieniono wszystkie walenie jako gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty wymagające ścisłej ochrony. Według ICES liczebność delfina zwyczajnego w Zatoce Biskajskiej wynosi 634 286 osobników ⁽⁴⁾. Uznaje się, że dużym zagrożeniem są połowy przypadkowe, które na podstawie obserwacji na morzu szacuje się na 5 938 osobników delfina zwyczajnego rocznie w latach 2019–2021. Wartość ta jest wyższa od limitu potencjalnego biologicznego usuwania (PBR) ⁽⁵⁾, który szacuje się na 4 926 osobników rocznie ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 198 z 25.7.2019, s. 105.

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁽⁴⁾ ICES (2020). Wniosek UE w sprawie zastosowania środków nadzwyczajnych w celu zapobiegania przyłowom delfina zwyczajnego (*Delphinus delphis*) i morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) na obszarze północno-wschodniego Atlantyku, <https://doi.org/10.17895/ices.advice.6023>.

⁽⁵⁾ Oszacowana przez ICES wartość graniczna, która z 95 % prawdopodobieństwem ma zapewnić utrzymanie populacji na maksymalnym poziomie wydajności netto lub powrót populacji do tego poziomu (zazwyczaj 50 % pojemności środowiska) w ciągu 100 lat.

⁽⁶⁾ ICES (2023). Warsztaty na temat środków łagodzących mających na celu ograniczenie przyłowów delfina zwyczajnego w Zatoce Biskajskiej (WKEMBYC2), <https://doi.org/10.17895/ices.pub.21940337.v1>.

- (4) W 2021 r. rozmieszczenie geograficzne małych delfinowatych (delfina zwyczajnego, delfina pręgobokiego i niezidentyfikowanych delfinów zwyczajnych i pręgobokich) było bardziej rozproszone niż w latach wcześniejszych; małe delfinowate były też licznie obserwowane na obszarze szelfu Zatoki Biskajskiej ⁽⁷⁾. 30 lat temu rozpoczęto serię szeroko zakrojonych badań mających na celu monitorowanie wielorybów, delfinów i morświnów na szelfie i w wodach przybrzeżnych północno-wschodniego Atlantyku. Częścią celu ogólnego jest ocena skutków bezpośredniej śmiertelności spowodowanej działalnością człowieka i dostarczenie informacji, które będą podstawą do określenia ewentualnych działań ochronnych niezbędnych do poprawy statusu ochrony waleni ⁽⁸⁾.
- (5) W załączniku XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 ustanowiono przepisy na poziomie regionalnym dotyczące środków łagodzących mających na celu ograniczenie przypadkowych połowów gatunków wrażliwych, w tym waleni, poprzez szczegółowe określenie ograniczeń dotyczących obszarów, okresów i narzędzi połowowych. Państwa członkowskie powinny podjąć niezbędne środki w celu gromadzenia danych naukowych dotyczących przypadkowych połowów gatunków wrażliwych oraz monitorowania i oceny skuteczności środków łagodzących ustanowionych w załączniku XIII.
- (6) Zgodnie z pkt 3 wyżej wspomnianego załącznika państwa członkowskie przedkładają wspólne zalecenia dotyczące dodatkowych środków łagodzących służących ograniczeniu przypadkowych połowów gatunków wrażliwych, na podstawie art. 15 tego rozporządzenia, jeżeli dowody naukowe, zatwierdzone przez Międzynarodową Radę Badań Morza (ICES) lub Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF), wykazują negatywny wpływ narzędzi połowowych na dane gatunki.
- (7) W swojej opinii z dnia 29 czerwca 2023 r. ⁽⁹⁾ ICES ponownie oceniła piętnaście scenariuszy wprowadzania środków łagodzących, które przeanalizowała w swojej opinii z dnia 26 maja 2020 r. ⁽¹⁰⁾, i stwierdziła, że sześć z tych scenariuszy prawdopodobnie ograniczy liczbę przypadkowych połowów delfina zwyczajnego poniżej limitu potencjalnego biologicznego usuwania (PBR), ale tylko w odniesieniu do szacunków śmiertelności uzyskanych z próbek pobieranych na morzu. Ponadto ICES stwierdziła, że żaden z rozważanych scenariuszy wprowadzania środków łagodzących nie skutkowałby obniżeniem rocznej śmiertelności delfina zwyczajnego poniżej PBR w odniesieniu do szacunków śmiertelności obliczanych na podstawie próbek pobieranych na morzu i przypadków wyrzucenia na brzeg. ICES stwierdziła również, że: (i) w perspektywie krótkoterminowej najskuteczniejszymi środkami zarządzania zmniejszającymi śmiertelność związaną z przypadkowymi połowami są czasowe zamknięcia w podobszarze 8 obejmujące niektóre metier; oraz (ii) że wydajność pingerów zależy od tego, czy ich działanie w niektórych narzędziach połowowych jest optymalne.
- (8) W dniu 17 stycznia 2024 r. Francja przyjęła środki czasowo-przestrzenne w odniesieniu do statków pływających pod banderą zagraniczną, mające na celu ograniczenie przypadkowych połowów małych waleni w Zatoce Biskajskiej w 2024 r. ⁽¹¹⁾; uzupełniły one środki już obowiązujące w odniesieniu do statków francuskich, wprowadzone dekretem z dnia 24 października 2023 r., zmienionym zarządzeniem Rady Stanu z dnia 22 grudnia 2023 r. Francja wprowadziła czterotygodniowe zamknięcie, zabraniające połowów w wodach Francji podobszarów ICES 8a, b, c oraz e przy użyciu włoków pelagicznych (OTM, PTM), tuk dennych (PTB), sieci skrzelowych (GNS), drygawic (GTR) i okrężnic (PS) od dnia 22 stycznia do dnia 20 lutego 2024 r. W dniu 18 stycznia 2024 r. Hiszpania również przyjęła krajowe przepisy wprowadzające takie samo zamknięcie na wodach Francji obszaru ICES 8 w odniesieniu do floty Hiszpanii ⁽¹²⁾.

⁽⁷⁾ ICES. 2023. Warsztaty na temat środków łagodzących mających na celu ograniczenie przyłowów delfina zwyczajnego w Zatoce Biskajskiej.

⁽⁸⁾ ASCOBANS. Małe walenie w europejskich wodach Atlantyku i w Morzu Północnym (SCANS-III): Wprowadzenie do projektu. 20. posiedzenie Komitetu Doradczego ASCOBANS, https://www.ascobans.org/sites/default/files/document/AC20_4.1.a_SCANSIII.pdf.

⁽⁹⁾ ICES (2023). Wniosek UE w sprawie zastosowania środków łagodzących w celu ograniczenia przyłowów delfina zwyczajnego (*Delphinus delphis*) w Zatoce Biskajskiej (podobszar ICES 8), <https://doi.org/10.17895/ices.advice.23515176>.

⁽¹⁰⁾ ICES (2020). Wniosek UE w sprawie zastosowania środków nadzwyczajnych w celu zapobiegania przyłowom delfina zwyczajnego (*Delphinus delphis*) i morświna zwyczajnego z Bałtyku Właściwego (*Phocoena phocoena*) na obszarze północno-wschodniego Atlantyku, <https://doi.org/10.17895/ices.advice.6023>.

⁽¹¹⁾ Arrêté du 17 janvier 2024 établissant des mesures spatio-temporelles pour les navires battant pavillon étranger, visant la réduction des captures accidentelles de petits cétacés dans le golfe de Gascogne pour l'année 2024 [Rozporządzenie z dnia 17 stycznia 2024 r. ustanawiające środki czasowo-przestrzenne dla statków pływających pod obcą banderą w celu ograniczenia przypadkowych połowów małych waleni w Zatoce Biskajskiej w 2024 r.].

⁽¹²⁾ Orden APA/24/2024, de 18 de enero, por la que se modifica la Orden APA/1200/2020, de 16 de diciembre, por la que se establecen medidas de mitigación y mejora del conocimiento científico para reducir las capturas accidentales de cetáceos durante las actividades pesqueras [Zarządzenie APA/24/2024 z dnia 18 stycznia zmieniające zarządzenie APA/1200/2020 z dnia 16 grudnia ustanawiające środki łagodzące i środki na rzecz pogłębiania wiedzy naukowej w celu ograniczenia przypadkowych połowów waleni podczas działalności połowowej].

- (9) 20 czerwca 2024 r. regionalna grupa wód południowo-zachodnich (Belgia, Hiszpania, Francja, Niemcy i Portugalia) przedłożyła wspólną rekomendację, w której zaproponowała konkretne środki mające na celu ograniczenie przypadkowych połowów małych walen w Zatoce Biskajskiej (podobszar ICES 8). Państwa członkowskie zaproponowały dwa środki zarządzania mające na celu ograniczenie przypadkowych połowów, jak również dodatkowe środki monitorowania, aby pogłębić wiedzę na temat interakcji między waleniami a działalnością połowową. Środki zarządzania obejmują stosowanie dźwiękowych urządzeń odstrasżających we wszystkich włokach pelagicznych i dennych zestawach dwuwłokowych oraz zamknięcie połowów od dnia 22 stycznia do dnia 20 lutego. Środki monitorowania mające na celu gromadzenie danych naukowych polegają na odnotowywaniu w dzienniku połowowym przypadkowych połowów małych walen, jak również na rejestrowaniu określonego odsetka nakładu połowowego w przypadku, gdy na pokładzie znajdują się obserwatorzy lub elektroniczne systemy monitorowania zawierające kamery.
- (10) We wspólnej rekomendacji zaproponowano również, aby: (i) zachęcać statki połowiąjące drygawicami i sieciami skrzelowymi, trawlerzy pelagiczne i tukowce denne do wypróbowywania nowych narzędzi i urządzeń odstrasżających walenie; oraz aby (ii) państwa członkowskie gromadziły dane na temat przypadkowych połowów i dzieliły się nimi z ICES i między sobą.
- (11) W trakcie opracowywania wspólnej rekomendacji Komitet Doradczy ds. Wód Południowo-Zachodnich i Komitet Doradczy ds. Zasobów Pelagicznych zostały zaproszone do udziału w niektórych posiedzeniach Grupy Wysokiego Szczebla ds. Wód Południowo-Zachodnich i Grupy Technicznej.
- (12) Na posiedzeniu plenarnym w dniach 12–16 lipca 2024 r. STECF przeanalizował środki zaproponowane we wspólnej rekomendacji i stwierdził, że chociaż są one mniej rygorystyczne niż środki określone przez ICES, których wprowadzenie prawdopodobnie obniżyłoby poniżej poziomu PBR liczbę przypadkowych połowów delfina zwyczajnego w połowach w Zatoce Biskajskiej, to stanowią krok naprzód w dążeniu do ograniczenia tego typu połowów⁽¹³⁾. STECF stwierdził również, że chociaż nie ma jeszcze wystarczających danych, które umożliwiłyby ocenę skuteczności zamknięcia w odniesieniu do limitu PBR, w wyniku środków wprowadzonych przez Francję w dniu 17 stycznia 2024 r. całkowita liczba wyrzuceń na brzeg delfina zwyczajnego zmniejszyła się w porównaniu z 2023 r.
- (13) W dniu 19 września 2024 r. państwa członkowskie zaktualizowały wspólną rekomendację w celu doprecyzowania informacji na temat pomiarów nakładu połowowego mających zastosowanie do sieci skrzelowych i drygawic oraz dodania sieci oplątująco-skrzelowych (GTN) do wykazu narzędzi, do których ma zastosowanie zamknięcie.
- (14) W dniu 20 września 2024 r. przeprowadzono konsultacje z grupą ekspertów ds. rybołówstwa i akwakultury.
- (15) Komisja uważa, że chociaż środki zaproponowane we wspólnej rekomendacji są mniej rygorystyczne niż środki określone przez ICES w sześciu scenariuszach wprowadzania środków łagodzących, które prawdopodobnie ograniczyłyby liczbę przypadkowych połowów delfina zwyczajnego poniżej limitu PBR, przyczynią się one do ograniczenia przypadkowych połowów delfina zwyczajnego w Zatoce Biskajskiej w 2025 r.
- (16) Komisja stwierdza również, że: (i) chociaż STECF podkreśla, że dane dotyczące stosowania pingerów są mniej jednoznaczne w przypadku delfinów niż w przypadku innych gatunków, przywołuje też najnowsze badania, z których wynika, że w przypadku stosowania urządzeń odstrasżających delfiny odsetek przypadkowych połowów jest niższy; (ii) STECF uważa, że bieżące wysiłki badawcze, w szczególności dotyczące skuteczności dźwiękowych urządzeń odstrasżających, powinny wkrótce przynieść rezultaty; oraz (iii) w odniesieniu do interakcji, jakie zachodzą między delfinami i innymi małymi waleniami a połowami, STECF jest zdania, że monitorowanie elektroniczne jest skuteczne, jeśli chodzi o monitorowanie przypadkowych połowów i gromadzenie danych, które stosuje się jako podstawę do obliczania wskaźników dotyczących przypadkowych połowów.
- (17) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2019/1241, z wyjątkiem środków streszczonych w motywie 10, biorąc pod uwagę, że: (i) rozporządzenie (UE) 2019/1241 już umożliwia statkom połowiąjącym drygawicami i sieciami skrzelowymi, trawlerom pelagicznym i tukowcom dennym wypróbowywanie nowych narzędzi i urządzeń odstrasżających walenie; (ii) państwa członkowskie są już prawnie zobowiązane do gromadzenia danych na temat przypadkowych połowów oraz do dzielenia się nimi z ICES i między sobą.

⁽¹³⁾ Komitet Naukowo-Techniczny i Ekonomiczny ds. Rybołówstwa (STECF) – sprawozdanie z 76. Posiedzenia plenarnego (STECF-PLN-24-02), Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2024.

- (18) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby korzystanie z kamer na pokładzie było zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁴⁾. W związku z tym zarejestrowane materiały wideo uzyskane z kamer znajdujących się na pokładzie powinny obejmować wyłącznie narzędzia połowowe i części statków, na których połowy są wprowadzane na pokład, przetwarzane i przechowywane, oraz wszystkie obszary, na których mogą mieć miejsce przypadkowe połowy małych waleni, i nie powinny, w miarę możliwości, umożliwiać identyfikacji osób fizycznych. Właściwe organy powinny również jak najszybciej zapewniać anonimizację danych osobowych.
- (19) Niniejsze rozporządzenie delegowane pozostaje bez uszczerbku dla dodatkowych środków ochrony delfinów i innych małych waleni, które Komisja może przyjąć na mocy prawa Unii, w tym w odniesieniu do egzekwowania dyrektywy Rady 92/43/EWG⁽¹⁵⁾ lub w przypadku konieczności uzasadnionej szczególnie pilnej potrzeby dotyczącej poważnego zagrożenia dla ochrony żywych zasobów morza lub dla ekosystemu morskiego zgodnie z art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013⁽¹⁶⁾, oraz bardziej rygorystycznych środków krajowych, które państwa członkowskie mogą przyjąć w tym celu na swoich wodach zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1380/2013 i rozporządzeniem (UE) 2019/1241.
- (20) Biorąc pod uwagę, że środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mają bezpośredni wpływ na planowanie okresu połowu statków unijnych oraz na powiązaną działalność gospodarczą, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie jak najszybciej,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W załączniku XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 września 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa) (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

ZAŁĄCZNIK

W części A załącznika XIII do rozporządzenia (UE) 2019/1241 wprowadza się następujące zmiany:

1) w tabeli w pkt 1 ppkt 1.1 lit. b) dodaje się pozycję w brzmieniu:

„Obszar	Narzędzie
Podobszar ICES 8	Włoki pelagiczne (OTM, PTM, TM) i tuki denne (PTB) (*)
(*) Niniejszy środek stosuje się do dnia 31 grudnia 2025 r.;	

2) dodaje się pkt w brzmieniu:

„4. **Środki specjalne w Zatoce Biskajskiej (podobszar ICES 8)**

4.1. Zakaz połowów:

Od dnia 22 stycznia do dnia 20 lutego 2025 r. wprowadza się zakaz połowów na wodach francuskich do zewnętrznej granicy wyłącznej strefy ekonomicznej Francji w podobszarze ICES 8 w odniesieniu do statków o długości powyżej 8 metrów posiadających na pokładzie włoki pelagiczne (PTM, OTM), tuki denne (PTB), okrężnice (PS), sieci skrzelowe stawne (GNS), drygawice (GTR) lub sieci oplatająco-skrzelowe (GTN).

4.2. Środki monitorowania:

4.2.1. Następujące środki monitorowania stosuje się do dnia 31 grudnia 2025 r.

4.2.2. Kapitanowie wszystkich unijnych statków rybackich odnotowują oddzielnie w dzienniku połowowym przypadkowe połowy delfina zwyczajnego i innych małych waleni*, niezależnie od ich liczby i masy;

4.2.3. Państwa członkowskie gromadzą dane dotyczące połowów delfina zwyczajnego i innych małych waleni za pośrednictwem obserwatorów na pokładzie lub elektronicznych systemów monitorowania zawierających kamery; dane te obejmują:

- co najmniej 1 % całkowitego nakładu połowowego mierzonego liczbą dni na morzu w odniesieniu do tuk pelagicznych (PTM), tuk dennych (PTB), włoków pelagicznych rozpornicowych (OTM), drygawic (GTR), sieci skrzelowych stawnych (GNS) i okrężnic (PS), wykorzystywanych do połowów przez cały rok, oraz
- co najmniej 5 % całkowitego nakładu połowowego mierzonego liczbą dni na morzu w odniesieniu do tuk pelagicznych (PTM), tuk dennych (PTB) i włoków pelagicznych rozpornicowych (OTM) wykorzystywanych do połowów od stycznia do marca 2025 r.;

4.2.4 W okresie wysokiego ryzyka przypadkowych połowów:

- państwa członkowskie mogą zwiększyć zakres monitorowania drygawic (GTR) i sieci skrzelowych stawnych (GNS) do 2–5 % całkowitego nakładu połowowego mierzonego liczbą dni na morzu;
- statki mogą być wyposażone w elektroniczne systemy monitorowania zawierające kamery.”

* Gatunki z rodziny *Delphinidae* i rodziny *Phocoenidae*, które występują (na stałe lub czasowo) w podobszarze ICES 8.”